

og fjerne nogle af de her råd, nævn og puljer og i det hele taget gå mere målrettet ind og så se på, hvordan vi får mest for skattekroneerne.

Derfor må jeg sige til både fru Line Barfod og hr. Morten Bødskov, som kom med et konkret ufinansieret forslag, at der er da selvfølgelig masser af ting, man kan gå ind og fremhæve, og lige præcis på det her område synes man, at det er utrolig væsentligt, at tingene fortsætter.

Nu er politik jo bare et spørgsmål om prioritering, og regeringen mener, at der er en fin balance i det finanslovoplæg og den finanslov, vi har fået for 2002. Vi har valgt at sige, at der, hvor kræfterne først og fremmest skulle fokuseres, og der, hvor flere af pengene skulle kanaliseres hen, var til nogle af de grupper, der havde det sværest i vores samfund, nemlig de syge og de ældre. Men det er jo altid en prioriteringsdiskussion, når vi har det her i salen.

Til spørgsmålet fra fru Sandy Brinck, der spurgte om, hvornår Straffelovrådets arbejde udmønter sig i konkret lovgivning: Nu skal vi jo lige se det. Jeg mener da selvfølgelig, at det skal være genstand for en grundig politisk analyse, før der bliver fremsat forslag.

Man kan sige, at de ubalancerer jo nogle, vi har måttet leve med i adskillige år, også under den tidligere regering, så jeg mener, at det er bedre at gøre arbejdet godt nok og være meget grundig i den politiske analyse.

Men det vil givetvis medføre – det tror jeg da bestemt – at der kommer forslag til ændringer af straffeloven, for jeg har en forventning om, at Straffelovrådets arbejde er noget, der vil være særdeles brugbart for regeringen i det videre arbejde.

Til fru Sandy Brincks påstand om, at det ikke var opdaget, vil jeg sige, at jeg tror, fru Sandy Brinck har så godt kendskab til Justitsministeriet, ikke mindst til de utrolig dygtige embedsmænd, der er der, at hun ved, at det her ikke er en nyopdagelse for regeringen.

Derfor fremgår det også meget klart af lovforslaget, at vi er klar over, at der er uhensigtsmæssigheder på grund af, at vi hæver strafferammerne her, men vi fandt det mest rigtigt at gøre noget ved den her del af straffeloven og så afvente resultatet af Straffelovrådets arbejde.

Det er jo altid op til en vurdering, hvor snittet skal ligge. Dette har været regeringens vurdering af det, men jeg synes, at jeg har været meget positiv i mine tilkendegivelser vedrørende § 222.

Kl. 18.30

Til fru Lissa Mathiasen vil jeg sige, at jeg medgiver, at hørings svarene til de lovforslag, vi behandler i dag, ikke i stort omfang er begyndt at komme ind. Det ville vist være en overdrivelse, hvis man kom med den påstand. Men jeg vil dog sige, at kriminalforsorgen sådan set også offentligt har tilkendegivet, at man mener, man kan klare opgaverne i år.

Jeg har tillid til kriminalforsorgen, men jeg vil da ikke forsøge at underspille, at opgaven bliver stor, ikke i år, men i årene fremover, når den strafs-kærpeelse, som jo bliver tillæg til den straf, der er i dag, begynder at slå igennem i lovgivningen. Det er ikke noget, der slår igennem her og nu, men det vil slå igennem efterhånden, og da bliver det en meget stor opgave.

Jeg forsøger ikke her fra Folketingets talerstol at sige, at der ikke vil være tale om et øget behov for fængselskapaciteten i årene fremover. Og der ser jeg selvfølgelig frem til, at så mange partier i Folketinget som overhovedet muligt vil indgå i en flerårss aftale, som sørger for at få bragt fængselskapaciteten på det niveau, der er behov for, set i lyset af den straffelov, som Folketinget har vedtaget.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 140: Forslag til lov om ændring af straffeloven, retsplejeloven og forvaltningsloven. (Fangeflugt og begrænsning i indsattes adgang til aktindsigt m.v.).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(FremSAT 27/2 2002).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Birthe Rønn Hornbech (V):**

Også dette lovforslag er gammelt arvegodts fra Venstre og De Konservative, og det kan vi naturligvis støtte. Forslaget har to dele, dels at retten til aktindsigt i fængslerne begrænses, dels at fangeflugt kriminaliseres.

Nu har vi hørt meget om Straffelovrådet under den tidligere forhandling, og derfor er det jo interessant at se, at dette forslag bygger på en udtalelse fra Straffelovrådet fra 1996. Den udtalelse har ikke gjort særlig stort indtryk på Socialdemokratiet og De Radikale, siden man ikke for længst har fremsat dette lovforslag. Jeg synes, det er værd at bemærke, når man nu hænger sig så meget i Straffelovrådet. Derfor forventer jeg selvfølgelig også, at alle de partier, der har lovprist Straffelovrådet her i dag under det forrige forslag, naturligvis tilslutter sig dette her.

Hvorfor skal aktindsigten i fængslerne begrænses? Ja, det siger Straffelovrådet jo meget klart: at det er for at undgå repressalier. Erfaringen viser, at risikoen for repressalier fra stærke indsatte er så betydelig, at kriminalforsorgen normalt kun modtager belastende oplysninger fra medindsatte, hvis de kan garanteres anonymitet, men det kan de jo ikke på grund af reglerne om aktindsigt.

Det vil altså sige, at de, der mobber og banker og truer de andre, kan lukrere på reglerne om aktindsigt, for ingen tør sige noget, fordi deres navn står i sagen. Det er ikke for tidligt, at der bliver sat en stopper for det, og det er den rene efterladenhed, at den tidligere regering ikke har gjort noget ved det. Man har i årevis vidst, hvordan forholdene var i fængslerne. Det har ikke skortet på henvendelser til Folketingets Retsudvalg fra de ansatte i fængslerne.

Så jeg vil gerne takke justitsministeren for, at det her er blevet fremsat så hurtigt. Vi kan sige, at nu har vi forhåbentlig fået i hvert fald noget mere snor i tyrannerne i fængslerne.

Det andet forslag er en nykriminalisering af fangeflugt. Vi finder, at det er rimeligt, at der også her er en mærkbar forskel i sanktionerne for dem, der opfører sig ordentligt, og dem, der stikker af fra fængslerne også med den følge, at ofrene jo tit og med rette bliver meget ilde berørt ved tanken om, at de, som de troede sad inde, er flygtet.

KL 18.35

Det er en nydannelse, og der kan man jo spørge en masse lærde om, hvorvidt man synes dét.

Så for at foregribe kritikken af det, vil jeg sige: Forslaget er fremsat ud fra den holdning, at der skal være alvor i afsoningen. Det skal stå helt klart, at når der er afsagt en dom, er det alvor, og hvis ikke man følger de regler, der er fastsat for de indsatte, skal hammeren falde, så det kan mærkes.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Med risiko for, at gøre fru Birthe Rønn Hornbechs fnysende vrede over Det Radikale Venstre endnu værre eller endnu hårdere, vil jeg blot sige, at vi lægger meget vægt på, at der ligger betænkninger og forarbejde, når man laver en lovændring. Men vi vil selvfølgelig, som de frie mennesker vi er, forbeholde os ret til at være uenige med eksperterne. Det ved jeg at fru Birthe Rønn Hornbech også gør. Og vi har det altså sådan i Det Radikale Venstre, at vi er enige med mindretallet i Straffelovrådet. Og det er det, vi har henholdt os til.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Nu skal jeg selvfølgelig ikke tage glæden fra fru Birthe Rønn Hornbech over det fremsatte forslag. Det kan være, at vi kunne have haft en tilsvarende glæde, hvis vi havde haft mulighed for at se nogle hørings svar, hvis vi havde haft mulighed for at se nogle forarbejder i relation til det, der ligger.

Men det forekommer mig, at der er et eller andet, fru Birthe Rønn Hornbech har glemt, for jeg har i hvert tilfælde været med til, at vi her i Folketinget har arbejdet med straffuldbyrdsloven. Og hvis vi ser på § 24 i den bestående lov, må vi jo også konstatere, at der har vi faktisk været inde og tage fat i spørgsmålet omkring aktindsigt.

Men det kan godt være, at fru Birthe Rønn Hornbech alligevel er lidt forvirret, for meget må man sige om det her, men det er ikke, fordi der ligger for meget bevæggrund for det, analyse og sådan noget, og det er også gået så stærkt, at det jo rent faktisk er blevet trykt forkert. Det er måske det, der er årsagen til, at fru Birthe Rønn Hornbech heller ikke har husket på, at vi har været inde og kigge på aktindsigt på et tidligere tidspunkt, og som rent faktisk giver en meget vid beføjelse set i forhold til at kunne undlade aktindsigten.

Den fg. formand (Birthe Skaarup):
Så er det ordfører fru Lissa Mathiasen.

Lissa Mathiasen (S):

Nu sluttede jeg jo lige med et par knubbede ord, og dem vil jeg også godt vende tilbage til, men inden vil jeg da sige noget lidt mere venligt, for jeg vil godt starte med at rose justitsministeren for at ville iværksætte yderligere behandlingstiltag over for stofmisbrugere i kriminalforsorgens institutioner.

Det er et område, som vi i Socialdemokratiet prioriterer meget højt. Jeg tror ikke, at nogen af os kan blive uenige i, at det er en forbandelse for de mennesker, der bliver indfanget i det net, det giver anledning til så megen anden dårlighed. Så meget mere glæder det os, at justitsministeren vil følge op på den meget aktive politik, som også den tidligere justitsminister stod for på det her område.

Jeg vil også godt her fra starten meget klart slå fast, at i Socialdemokratiet kan vi ikke acceptere forhold i vores fængsler, som giver stærke fanger mulighed for at true fængselspersonale eller tyrannisere medfanger. Vi finder det heller ikke acceptabelt, når fanger flygter. Det er der vel i øvrigt ingen, der gør.

Tilsvarende er vi meget optaget af, hvordan mulighederne er for udgangstilladelse for de indsatte, og hvordan det bliver administreret i praksis. Men udgangspunktet for os er: Hvad er det for en kriminalforsorg, vi gerne vil have i det her land? Hvad er det for et fængselsvæsen, vi gerne vil have? Hvordan sikrer vi fremover, at arbejdsmiljøet for de ansatte bliver acceptabelt? Hvordan sikrer vi, at de forventninger, den enkelte borger må have til det her samfund set i forhold til at skabe størst mulig tryghed, også bliver tilgodeset?

Vi har at gøre med en meget svær balance, når vi skal tilgodesede de her ting. I Socialdemokratiet er vi meget optaget af at se disse spørgsmål i en sammenhæng.

Det er et led i det danske retssystem, at begår man kriminalitet, så straffes man. Det er kriminalforsorgens opgave at sørge for, at straffen bliver fuldbyrdet under den fornødne sikkerhed. Men det er også kriminalforsorgens opgave, så vidt det er muligt, at søge at resocialisere de pågældende. Og her er netop prøveløsladelse et væsentligt element, fordi man dels kan pålægge den løsladte diverse vilkår, dels så at sige have snor i den pågældende undervejs.

Vi har alle, samfundet, borgerne, ofrene, en dyb interesse i at medvirke til, at den dømte efter endt afsoning ikke falder tilbage i ny kriminalitet. Og her fristes jeg altså over evne til at inddrage nogle kloge ord, som er blevet sagt: Det er hverken øllebrødsbarmhjertighed eller sløv rutine, der skal være udslagsgivende ved prøveløsladelser, men derimod sund fornuft og målrettede forsøg på at begrænse kriminaliteten. Prøveløsladelser giver mulighed for at pålægge den løsladte tilsyn, Antabus eller anden behandling.

Det var ord, der stod at læse i B.T. i efteråret 1990 i en artikel skrevet af den daværende konservative justitsminister, Hans Engell. Det er sund fornuft. »Målrettede forsøg på at begrænse kriminaliteten« var hovedordene i denne her artikel, hvor Hans Engell beskrev, hvorfor vi skulle bibeholde udgang og prøveløsladelser, og hvor der i den grad blev manet til stor omhu for at sikre den rette balance. Det er en argumentation, der er lige fuldt gyldig generelt på det her område også i dag.

Vi har gentagne gange i denne her sal hørt ikke mindst Venstres retspolitiske ordfører, fru Birthe Rønn Hornbech, advare mod hastværk, mod lovsjuskeri osv. og tilsvarende kritisere, hvis ikke hørings svar lå forud for førstebehandlingen.

Og set i forhold til det, er vi altså nødt til at spørge justitsministeren med hensyn til fange-flugter: Er der sket noget nyt? Har ministeren fået alarmerende tal? Hvad er behovet? Lad os få en dokumentation på bordet. Tilsvarende i forhold til at ændre i relation til aktindsigt, udgangstilladelser: Hvordan er det gået i forhold til at udnytte det bestående regelsæt? Hvordan har § 24 været brugt? Hvilke analyser ligger der til grund for de foreslåede ændringer? Har vi ikke en forpligtelse til at sikre, at beslutningsgrundlaget er i orden, før man skrider til handling?

Hvis det er sådan, at jeg har misforstået det, og ministeren sidder inde med ny faglig viden, som vi ikke har set, så lad os se den. Men jeg vil godt sætte spørgsmålstegn ved den måde, vi arbejder på herinde, hvis man mener, at man kan lægge nogle ting, som disse, frem og mene, at det overhovedet ikke er nødvendigt at fremlægge nogen form for faglig begrundelse, tal, analyser eller andet – mig bekendt er de heller ikke foretaget. Og hvis man heller ikke mener, at der overhovedet er behov for at foretage nogen form for høring, og hvor vi ikke kan få høringsvare-

ne, før vi har førstebehandlingen, så synes jeg ikke, at det, vi laver, er sagligt godt. Så er det, hvad jeg vil kalde for hastværk og lovsjusk, og det har vi altså ikke lyst til at agere i forhold til.

Mest af alt ligner det her faktisk et ideologisk felttog, et udtryk for en præstationstrang, og det vil vi godt advare imod.

Vi vil godt medvirke i et konstruktivt arbejde, men den saglige forudsætning skal altså være til stede, ellers er det lovsjusk. Jeg undrer mig over, at fru Birthe Rønn Hornbech på Venstres vegne ikke kunne se, at det her heller ikke er godt nok, når det bliver lagt frem på den her måde og – det vil jeg også sige – på det her område. For det er i hvert fald – set i forhold til det lovforslag, der ligger her – i den grad noget, som meget hurtigt vil give effekt i forhold til kriminalforsorgen, i forhold til belægning, i forhold til personale.

Hvad har ministeren forestillet sig her? Kan man blive ved med bare at tonse af sted – og det er sådan set i fortsættelse af debatten, vi havde før – uden at der bliver lagt penge, personale på bordet?

Vi synes ikke, det er godt nok.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Nu spurgte fru Lissa Mathiasen justitsministeren. Jeg svarer ikke på justitsministerens vegne, men jeg har også lyst til at give mit besyv med, for fru Lissa Mathiasen stillede jo et meget relevant spørgsmål. Fru Lissa Mathiasen spurgte, om der var sket noget nyt. Ja, der er kommet en ny regering. Der er kommet et nyt flertal.

Og nu skal fru Lissa Mathiasen passe på, at fru Lissa Mathiasen ikke forveksler lovsjusk med sin egen uenighed i regeringens politik.

Det gør ikke noget, at fru Lissa Mathiasen kalder de politiske holdninger, som giver sig til kende her, et ideologisk felttog, for der er altså en mening med, at man er folkevalgt, i hvert fald når man er os, og det er, at ens politiske holdninger manifesterer sig i lovforslag, og det er nok det, fru Lissa Mathiasen ikke holder så forfærdelig meget af, nu hun selv er kommet i mindretal.

Kl. 18.45

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg hæftede mig også ved udtrykket lovsjusk, og det kunne jeg måske have accepteret, hvis de to hovedelementer i det her lovforslag var noget

fuldstændig nyt og ukendt for Socialdemokratiet eller for de andre partier. Lad mig bare sige, at inden for de sidste 5 år er det jo tredje gang, vi i denne Folketingssal behandler et forslag – det har været fremsat to gange tidligere af Venstre og De Konservative – om at gøre det strafbart at flygte fra fængsler. Det er i hvert fald tredje gang, måske allerede fjerde gang vi behandler det forslag, som Straffelovrådet indstillede i 1996 om aktindsigten i fængsler.

Så vi har været det igennem.

Den tidligere socialdemokratiske minister er kommet med alle sine og Socialdemokratiets argumenter imod, at det fortsat skulle være tilladt og fuldstændig gratis at flygte fra danske fængsler. Og vi har argumenteret stærkt og omhyggeligt igennem mange år. Derfor kan det vel ikke komme helt bag på fru Lissa Mathiasen, at nu, når der endelig er et fornuftigt flertal i dette Folketing, gennemfører vi det også og gennemfører det klart, tydeligt og hurtigt.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Jeg kan heller ikke lade være med at kommentere fru Lissa Mathiasens ordførertale, specielt det afsnit, der handler om fangeflugt. Det viser med al tydelighed, hvor langt væk fra virkeligheden Socialdemokratiet befinder sig – at begynde at tale om, hvorvidt der er lavet undersøgelser, om der er kommet udtalelser og lavet dit og dat omkring fangeflugt.

Alene det at nogle flygter fra fængslet, må da være nok til, at der skal gøres noget, og man skal ikke sidde og vente på undersøgelser, og jeg ved ikke hvad. Det er en typisk socialdemokratisk holdning, som folk ikke fatter en brik af. Folk ude i samfundet fatter simpelt hen ikke, hvad det er, der foregår hos Socialdemokratiet. Det er selvfølgelig godt for os, og det er vi da bare glade for.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Nu var det lidt svært at høre, hvad der lå i hr. Per Dalgaards kommentar og spørgsmål.

Men hvis vi kigger på de spørgsmål, der er stillet af hr. Helge Adam Møller og fru Birthe Rønn Hornbech – tager vi fangeflugt, synes jeg, det kunne være et interessant og sagligt spørgsmål: Er der sket en stigning i fangeflugt? Hvordan fordeler fangeflugt sig i forhold til indsatte, der flygter, i forhold til ledsaget udgang?

Mig bekendt er hovedparten af de fangeflugter, der sker, på ledsaget udgang. Og når jeg synes, det er interessant – det vil jeg også godt sige til andre her – at standse op her og kigge på, om det også er det rigtige, så er det, fordi hovedparten af dem, der flygter, gør det i forbindelse med ledsaget udgang. Det er typisk svage fanger. Hvad er årsagen til det? Det er faktisk stærke/svage fanger-problematikken. Derfor er det måske ikke lige dem, vi skal ramme hårdest ned på og give mulighed for forlængelse på op til 2 år. Det er derfor, jeg synes, at vi trænger til at få en analyse af det her.

Om aktindsigt: Jeg synes egentlig, det kunne være interessant at få at vide, hvordan det er gået set i forhold til den § 24, vi har, hvor man har mulighed for at se bort fra aktindsigten. Vi vil i hvert fald i udvalget bede om at få en viden. Hvad ligger der rent faktisk af viden? Hvordan har erfaringerne været? Hvordan er det gået? Også fordi det ikke var uden grund, at der var et mindretal i Straffelovrådet, som rent faktisk var meget betænkelige.

Så er jeg nødt til at sige, at når man sidder og kigger på det her og sidder og kigger på, hvordan det er gået, er det jo egentlig interessant at se, når man kigger på side 15 og 16, at det godt kunne være, at man skulle have brugt lidt længere tid, for det, der er trykt her, om, hvad der er gældende lov, og hvad der er lovforslaget, er faktisk forkert. Så det kunne godt være, at man skulle have brugt lidt mere tid generelt til at tænke i forhold til det her. Det er grunden til, at jeg efterlyser høringssvar, og jeg vil godt sige, at jeg også synes, det er rimeligt, at vi kender høringssvarene.

Det kan jeg huske at tidligere ordførere har sagt fra oppositionen, og vi har været enige. Men det skulle vel ikke ændre sig, fordi man kommer i regering, at man rent faktisk nu mener, at det kan være lige meget, om vi har høringssvarene eller ej. Jeg synes, det havde klædt det her, og at det havde klædt regeringen, hvis vi havde haft belægget for det her, inden vi skulle tage diskussionen. Problemet er, at vi kommer til at bruge lidt længere tid under udvalgsarbejdet.

Kl. 18.50

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg føler, jeg har fået talt fuldkommen ud med Socialdemokraterne om proceduren med høringssvar under den sidste sag, og jeg kan bare

igen konstatere, at fru Lissa Mathiasen ikke har henvendt sig til mig for at diskutere den sag, så vi kunne have fået førstebehandlingen udsat.

Når nu fru Lissa Mathiasen med hensyn til spørgsmål om fangeflugt godt vil have en masse statistikker og ekspertudredninger, så afslører fru Lissa Mathiasen jo den grundlæggende forskel på det, der var Socialdemokratiets retspolitik og det, der er den nuværende regerings retspolitik.

Fru Lissa Mathiasen vil bare komme rendende efter ulykkerne og så prøve at rette op på det, men det er ikke denne regerings intention. Vi har nogle politiske holdninger i retspolitikken. Dem har vi haft i årevis, dem er vi gået til valg på, og dem gennemfører vi. Det er ikke et spørgsmål om faglighed, det er et spørgsmål om politik.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Naturligvis respekterer jeg, at Venstre ønsker at køre politikken igennem. Det både respekterer og anerkender vi. Det er der ikke noget odioest i.

Så kan det godt være, at vi kunne have henvendt os til fru Birthe Rønn Hornbech lidt tidligere i dag og sagt, at vi synes, det er ærgerligt, at der ikke ligger nogle høringssvar. Men det accepterer vi ikke, det er regeringens ansvar. Hvorfor skulle jeg gå til fru Birthe Rønn Hornbech og spørge: Skulle de ikke have ligget der?

Det er regeringens, det er ministerens ansvar at fremlægge svarene. Skulle vi ikke beholde den adskillelse, som jeg tror, fru Birthe Rønn Hornbech i øvrigt er enig med mig i, der er mellem det her hus og regeringen, som også grundloven foreskriver?

Men jeg synes, det er betænkeligt, at man laver det her. Jeg synes, det er betænkeligt, at der ikke er penge med. Jeg synes, det er betænkeligt over for det personale, der skal varetage det her. Hvad er det egentlig for et miljø, hvad er det for et klima, vi får inden for murene med det her? Hvad er det for nogle mennesker, der kommer ud, når de igen bliver sendt uden for murene? Er det sådan nogle mennesker, vi ønsker? Hvis vi kun taler om at holde dem inden for murene i længere tid og samtidig siger, at så gør det ikke så meget, at vi ikke er i stand til at leve op til de forventninger, vi har med hensyn til at kunne re-socialisere dem.

Hvad bliver det egentlig for et arbejdsmiljø? Kan vi overhovedet få nogen til at varetage de her job fremover? Jeg synes, vi har hørt meget i

de seneste år om, hvor hårdt miljøet er blevet. Derfor er det betænkeligt bare at tonse det her igennem uden overhovedet at have hørt, hvad de implicerede har at sige. Og jeg kan godt lide smagsdommere i denne her sammenhæng, det vil jeg godt sige.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg vil komme med den påstand, at uanset hvor mange smagsdommere der havde udtalt sig, så ville det ikke ændre på fru Lissa Mathiasens holdning.

Hvad er det for nogle mennesker, der kommer ud? Jamen hele den socialdemokratiske tone, den skal der altså gøres op med nu. Jeg kan jo igen tydeligt høre, at fru Lissa Mathiasen betragter de kriminelle som ofre for systemet. Det er nogle andre ofre, vi har kik på og gerne vil gøre noget for.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Må jeg forstå det på den måde, at fru Birthe Rønn Hornbech hermed siger, at man fra Venstres side ikke er optaget af at resocialisere de mennesker, som vi rent faktisk har inde og afsoner?

Hvis det er tilfældet, så er jeg rystet, så er jeg bekymret over det, der vil ske i de kommende år. For os er det afgørende væsentligt, og jeg mener også, at i de diskussioner, vi har haft tidligere omkring Cognitive Skills, omkring canadiske muligheder, og hvad der har været, så har man også fra Venstres side været enig. For os er det afgørende, at de mennesker, som vi har siddende inde, som jeg sagde i min ordførertale, skal have deres straf, selvfølgelig. Men lige så afgørende er det, at vi så bruger tiden til at sikre, at de ikke blot, når de kommer ud og har afsonet deres straf, rent faktisk er værre og mere kriminelle.

Det må være i alles interesse, og det plejer vi også herinde at være enige om, så derfor undrer det mig såre, at fru Birthe Rønn Hornbech pludselig kan sige det modsatte. En person, der har siddet inde i 5 eller 7 år, som ikke er blevet resocialiseret undervejs, er ikke en person, jeg eller andre hverken som borgere eller for den sags skyld som ofre kunne ønske sig. Det er heller ikke noget, vi skal ønske os i forhold til, hvordan det her samfund så ville komme til at se ud.

Kl. 18.55

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Sidste korte bemærkning til fru Birthe Rønn Hornbech.

(Kort bemærkning).

Birthe Rønn Hornbech (V):

Aktindsigt er en afvejning af hensyn. Man kan jo vælge på alle måder at give retssikkerhed til dem, der tyranniserer og udøver vold og trusler over for andre indsatte og ansatte.

Vi har valgt en anden afvejning. Vi vejer hensynet større til de svage indsatte, der render rundt og er hunderædde for overhovedet at sige noget om, hvordan man tæsker løs på både indsatte og truer ansatte.

Det har vi altså valgt, at det vil vi godt til livs; vi vil gerne have, at de, der bliver overfaldet, og de, der bliver truet, tør sige, hvor det stammer fra. Derfor går vi ind for disse regler.

Med hensyn til fangeflugt har vi faktisk den opfattelse, at de, der netop ikke stikker af, men opfører sig ordentligt, faktisk bør behandles en smule mildere end dem, der hele tiden forsøger sig og oven i købet også flygter fra fængslerne.

De ulige skal ikke behandles lige.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Lige nøjagtigt det, fru Birthe Rønn Hornbech her tager fat i omkring aktindsigt, var faktisk det, jeg startede med at tage fat i, idet jeg syntes, det kunne være interessant at vide, hvordan den nuværende § 24, stk. 3, rent faktisk har fungeret i praksis. Det sagde jeg i min ordførertale. Det er det, jeg har efterlyst.

Der har man altså muligheden for at kunne gå ind og tilsidesætte aktindsigten. Hvordan har det fungeret? Hvorfor har det ikke fungeret, hvis det er det, jeg hører, fru Birthe Rønn Hornbech sige. Det må vi have frem på bordet. Det kan være, justitsministeren vil give os svaret i dag.

Vi har ikke på noget tidspunkt hørt udsagn om, at det ikke har fungeret. I dag kan man tilsidesætte aktindsigten. Hvad er så grunden til, at det ikke fungerer?

Den fg. formand (Birthe Skaarup):

Så går vi over i ordførerrækken. Hr. Per Dalgaard.

Per Dalgaard (DF):

L 140 er egentlig et utroligt forslag. Det skal nu fastsættes ved lov, at det er strafbart for anholdte

og fængslede at flygte fra et fængsel under ledsaget eller uledsaget udgang. Det fantastiske ligger i, at det ikke tidligere har medført nogen form for restriktioner at lege røvere og soldater med ordensmagten. Det har været omkostningsfrit at påføre samfundet fornyede store omkostninger ved efterlysning, efterforskning og et større træk på de i forvejen knappe ressourcer hos politiet.

Den eneste konsekvens har været en udsættelse af næste besøg hos venner og bekendte og alternativet ved flere udeblivelser at sidde i enecelle en vis periode. Det er den eneste restriktion, der har været gældende indtil nu.

Det siger lidt om den pladderhumanistiske holdning, der i mange år har været fremherskende i lovgivningen her i landet. Det er godt, at dette forhold nu ændres, hvor regeringen i arbejdet får stor hjælp fra Dansk Folkeparti med at ændre de forhold.

Det er befriende, at disse utålelige forhold nu bringes til ophør, således at vi nu også i denne lov får sund fornuft og anstændighed ind i straffeloven. En fornuft, folk ude i samfundet længe har ønsket sig.

De bestræbelser, justitsministeren yderligere har gang i med at forstærke indsatsen mod narke i fængslerne og en begrænsning af de indsattes aktindsigt, støtter Dansk Folkeparti også.

Der er absolut ingen god grund til, at en indsat skal have at vide, hvilken fængselsbetjent der fik det afgørende ord med hensyn til, at en såkaldt stærk fange f.eks. skal flyttes til et andet fængsel, absolut ingen grund.

Igennem flere år har der været forsøgt en begrænsning i netop aktindsigten, uden at det er lykkedes. Men nu er der andre og mere fornuftige toner i Folketinget som et resultat af borgerne, af befolkningens vurdering af den tidligere regerings indsats. Det tegner godt, og det er fremmende for retsbevidstheden.

Dansk Folkeparti kan således tilslutte sig hele lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil godt spørge hr. Per Dalgaard: Hvad er det egentlig, der er til hinder for med den nuværende § 24, stk. 3, at man kan overflytte en fange til en anden institution? Hvad er der til hinder for det med den nuværende § 24?

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Jeg forholder mig som altid til praksis. I praksis viser det sig, at der åbenbart er store problemer med at få fængselspersonale og andre personer til at vidne i sager, hvor der kan påkaldes aktindsigt. Der må der være et eller andet galt ved det eksisterende lovgrundlag, siden der stadig væk er problemer med det, og derfor skal det selvfølgelig laves om.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Nu håber jeg, hr. Per Dalgaard også er klar over, at der er oprettet særlige afsnit i Horsens, i Nyborg, i Vestre Fængsel, og sådan kunne jeg blive ved, netop med henblik på at kunne flytte stærke fanger.

Men jeg synes egentlig, at hr. Per Dalgaard selv leverer det bedste svar på det, jeg har kritiseret her, når hr. Per Dalgaard siger, jamen lad os lave det om.

Det, jeg egentlig efterlyser, og som jeg kan høre hr. Per Dalgaard heller ikke ved, er: Hvad er problemet, siden man ikke har brugt § 24? Hvad er grunden til, at man ikke har brugt den mulighed, man har for at suspendere aktindsigten, når den rent faktisk findes i den gældende lov?

Jeg er lidt mere grundig i mit arbejde, så når jeg ved, at vi har en lovgivning og en paragraf, som siger, at det skal være muligt, så har jeg det faktisk sådan, at hvis det viser sig, at der ikke bliver draget nytte af den, så vil jeg godt vide hvorfor, inden jeg bare laver om. Det synes jeg vi står os godt ved herinde. Det er sagligt, det er ordentligt.

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Det er da glædeligt at høre, at fru Lissa Mathiasen sætter sig grundigt ind i tingene, hvor hun så mener, at det gør jeg ikke. Det er da højst sandsynligt også rigtigt, at jeg ikke har læst § 24 a. Men det har ingen betydning, synes jeg.

Det har betydning, hvordan det fungerer i praksis. Hvordan virker tingene i praksis? Hvordan fungerer det ude i fængslerne i praksis?

Der er altså nogle problemer, der gør, at selv om man måske kan anbringe stærke fanger i nogle afdelinger for sig, så fungerer problemet åbenbart stadig væk med, at man ikke tør melde rigtigt ud – fra personalets side forstås.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):
Fru Lissa Mathiasen for tredje gang.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Så er jeg nødt til at spørge hr. Per Dalgaard helt konkret: Hvilken vidne sidder hr. Per Dalgaard inde med, som vi andre ikke sidder inde med? Hvad har hr. Per Dalgaard af tal, af belæg for det? Hvad har hr. Per Dalgaard af oplysninger, som vi kan få her, for så er det åbenbart bare os, der ikke har fået noget at vide om, hvordan tingene rent faktisk foregår derude.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg har stor forståelse for, at hr. Per Dalgaard gerne vil gøre noget for at løse nogle problemer. Det tror jeg, vi er mange, der gerne vil. Men vi vil gerne være sikre på, at den måde, vi finder til at løse problemerne på, er den rigtige måde og ikke en måde, der gør problemerne større.

Derfor er det, vi så gerne vil vide med hensyn til dem, der skal anvende det her i praksis: Hvad går problemet ud på? Vil det her forslag hjælpe til at løse problemet, eller vil det gøre det værre?

Jeg ville gerne vide, hvad det er, hr. Per Dalgaard regner med ved det her forslag, der gør det bedre, der løser problemet, og hvordan hr. Per Dalgaard kan være sikker på, at det ikke gør problemet værre.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jeg kan bekræfte, at fru Lissa Mathiasen altid sætter sig meget godt ind i den lovgivning, hun er ordfører for her i Folketinget.

Jeg vil blot sige til hr. Per Dalgaard: Vi har altså i forvejen den paragraf i straffuldbyrdsloven, som kan indskrænke aktindsigten.

Kunne det tænkes, at hr. Per Dalgaard kunne overveje, at selv om man helt fjernede aktindsigten, ville der stadig væk være personer, som ikke turde vidne, simpelt hen fordi alle ville vide, hvem det var, der havde sladret. Det her ville så i virkeligheden slet ikke hjælpe. Ville hr. Per Dalgaard give det en overvejelse, om det også kunne risikere at blive resultatet?

(Kort bemærkning).

Per Dalgaard (DF):

Fru Line Barfod spørger, om det kan hjælpe eller ej. Det er svært at spå om fremtiden, man bliver selvfølgelig nødt til at forsøge, det er rigtigt. Det

kan man ikke garantere. Jeg kan ikke garantere, at en indførelse af forbud mod aktindsigt i denne her lov vil hjælpe, men det er selvfølgelig et stort håb, at den gør det. Jeg tror egentlig ikke, jeg kan komme det meget nærmere.

Med hensyn til fru Elisabeth Arnold må jeg forholde mig til det samme, og jeg kan ikke komme tingene nærmere nu.

Kl. 19.05

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne sige til hr. Per Dalgaard, at for mig er det at lave lovgivning noget meget alvorligt, noget, der har konsekvenser for nogle mennesker. Derfor er det ikke nok bare at vedtage nogle paragraffer og så håbe, at de virker på en bestemt måde, uden overhovedet i forvejen at have inddraget, hvad det er, problemet består i, hvad de mulige løsninger er, og hvad de mulige konsekvenser er af de forskellige løsningsforslag. Det bliver man nødt til at tage med ind, hvis det skal være seriøst lovgivningsarbejde.

Den bekymring, jeg har, og som andre også har givet udtryk for, er, at de forslag, der ligger her, og de forslag, vi behandler i dag, vil føre til større problemer i fængslerne. Derfor er det vigtigt at få afklaret, om det er tilfældet, og høre også dem ude fra fængslerne, hvad deres vurdering er.

For hvis man alene gennemfører forslag uden at have overvejet det, så bliver der et problem. Kan hr. Per Dalgaard slet ikke se, at det er et alvorligt stykke arbejde, hvor man ikke bare kan stå og håbe på, at det har en bestemt effekt, men at man er nødt til først at overveje det, undersøge det.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Hr. Helge Adam Møller som ordfører.

Helge Adam Møller (KF):

Man bliver jo rørt til tårer, når man hører fru Lissa Mathiasen og fru Line Barfod hårdt angribe den ene halvdel af det her lovforslag, nemlig aktindsigtsreglen. Og hvor har man nu belæg for at gøre det, og har ændringen i straffuldbyrdsloven ikke virket, og er der overhovedet behov for det?

Lad mig konstatere igen: Dette her er foreslået af et stort flertal i Straffelovrådet, det Straffelovråd, som jeg respekterer, og som jeg har forstået, at også andre partier respekterer om mu-

ligt endnu mere end mig. Det har de foreslået klart, kontant og tydeligt for 6 år siden.

Det blev foreslået 2 år før af den kommission, som daværende justitsminister Bjørn Westh nedsatte, og hvor der var repræsentanter fra kriminalforsorgen og fra Justitsministeriet, fra Rigspolitichefen og fra Fængselsforbundet, og de foreslog i enighed også denne ændring. Der ske te selvfølgelig ikke noget, for vi havde en anden regering, der var fuldstændig ligeglad og ikke tog hensyn til det, vi hørte, hver gang vi var ude at besøge almindelige fængsler, og hvor de, man kan kalde de ordentlige fanger, sagde: Her er et kæmpeproblem, løs det nu for os. Og hvor Dansk Fængselsforbund i de enkelte fængsler og på deputation i Retsudvalget sagde: Her er et problem, løs det for os.

Så siger fru Lissa Mathiasen: Det er jo løst nu, og der er ikke noget belæg for det. Jamen det er da ikke mere end 3 eller 4 måneder siden, at vi igen fik en skrivelse fra Dansk Fængselsforbund, også efter den sidste ændring, hvor Dansk Fængselsforbund igen sagde: Her er et problem, og vi ønsker den løsning, der kommer nu i dag.

Og jeg hørte for lidt siden fru Lissa Mathiasen sige: Hvorfor tager vi ikke hensyn til Dansk Fængselsforbund, og hvorfor hører vi dem ikke. De tigger og beder om det her, og derfor kommer det, vil jeg sige til fru Lissa Mathiasen. Og det kommer, fordi vi ikke ønsker, at det er rockere og stærke fanger, der skal terrorisere de danske fængsler. Sådan er det.

Så var der vist også en anden halvdel i lovforslaget. Ja, nu bliver det også strafbart at flygte. Og fru Lissa Mathiasen siger igen: Ja, det synes man også som socialdemokrat selvfølgelig er forkert og forbudt, og det bør man ikke gøre, og der skal også være nogle sanktioner for det, eller det kan man overveje. Men først skal vi lige have nogle statistikker, og vi skal finde ud af, hvem det er osv.

Jeg husker et møde, jeg var til med fru Lissa Mathiasen for 3 eller 4 år siden i Holstebro, hvor fru Lissa Mathiasen og jeg var indledere, og der nævnte jeg over for denne undrende forsamling, halvt konservativ og halvt socialdemokratisk, måske med en anelse flere socialdemokrater – det var dengang – at i øjeblikket var det fuldstændig gratis at flygte, og at det var en konservativ mærkesag, at det selvfølgelig skulle koste noget. Og de troede ikke, at det var sandheden, heller ikke socialdemokraterne. De kunne ikke

forstå, at det var gratis at save tremmerne over, eller at det var gratis at flygte fra en udgang. Og det kan jeg godt forstå at de ikke kan forstå, hvad enten de er socialdemokrater eller konservative.

Det gør vi også op med, og det gør vi op med af forskellige grunde. Dels fordi det er fuldstændig nedbrydende for moralen i politiet, der har brugt snesevis og indimellem hundredvis af timer på at fange kriminelle, nogle gange farlige kriminelle, der så kan save tremmerne over eller flygte under tandlægebesøg osv., og så koster det dem ikke ét sekund. Og det kan de gøre to gange, de kan gøre det tre gange.

Der er jo heller ingen tvivl om, at der efter det her vil være færre, der flygter, for en del af dem, der flygter, flygter, fordi de jo alle sammen godt ved, at det er gratis, og de flygter, når muligheden er der. Er der én, der først har lukket sig ud, så siger de fem andre: Jamen så kan vi lige så godt smutte med, for så får vi 14 dage fri, og det koster os ikke noget. Og de bliver alligevel efter den gamle regerings planer prøveløsladt på stribe alle sammen. Men det ændrer vi også.

Jo, der er en grund til det her lovforslag. Endnu en gang tak, vil jeg sige til justitsministeren.

Kl. 19.10

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Hr. Helge Adam Møller sagde i sit indlæg, at jeg alene havde været bekymret for den del af forslaget, der handlede om aktindsigt, men jeg vil gerne sige, at min bekymring går på hele forslaget og på den samlede helhed, det indgår i fra regeringens side, som er en betydelig opstramning og skærpelse på det retspolitiske område.

Jeg anerkender fuldt ud, at vi politisk er uenige om det her område, men jeg mener, det er vigtigt, at vi tager diskussionen på reelt grundlag. Og for mig er det altså nogle helt afgørende ændringer, der er i gang med at blive gennemført på det retspolitiske område i Danmark, og nogle ændringer, som jeg frygter vil få nogle store konsekvenser i forhold til fængslerne, hvor jeg er meget bange for, at det bliver et meget mere råt miljø, og at der bliver langt større problemer i fængslerne, end der er i dag, også fordi der bliver overbelægning osv.

Det er det, jeg er bekymret for. Kan hr. Helge Adam Møller slet ikke forstå, at det er vigtigt at inddrage også den virkelighed og de konsekvenser, der bliver, i debatten om det her?

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg tror, at hr. Helge Adam Møller har været beskæftiget med noget andet end at lytte efter, da jeg holdt min ordførertale, det er jo fair nok, eller også er det ud fra devisen: Man hører det, man gerne vil høre.

Det, jeg rent faktisk gav udtryk for, var en generel bekymring: Hvad bliver det for nogle fængsler, hvordan kommer det til at gå med miljøet i vores fængsler, hvis vi bare gør det her? Det synes jeg er rimeligt at gøre sig nogle overvejelser over, inden man griber til de her ting. Det var den ene vurdering, jeg lagde frem.

Det andet var, jeg så tillod mig at sige, at jeg ikke forstår, hvad det er, og jeg savner stadig væk begrundelsen, også fra hr. Helge Adam Møller, men jeg håber, at vi kan få det afdækket under udvalgsarbejdet. For når vi tager § 24, stk. 3, står der faktisk i forhold til aktindsigt: »Begrundelsens indhold kan begrænses, i det omfang partens interesse i at kunne benytte kendskab til denne til varetagelse af sit tarv findes at burde vige for afgørende hensyn til den pågældende selv eller til andre private eller offentlige interesser«.

Så er det bare, at jeg stiller spørgsmålet: Hvad er det, der gør, at den ikke har kunnet bruges, for man har altså rent faktisk muligheden for at kunne lade være med at bruge aktindsigten. Og det er dér, jeg synes, at det dog er rimeligt, at vi ved, hvad årsagen er til, at den ikke bliver brugt:

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Det, der bringer mig herop, er hr. Helge Adam Møllers sidste meget voldsomme udtalelse, for én ting er, at vi er uenige om nogle ting – det er vi så tit – men jeg synes ikke, at hr. Helge Adam Møller skal tage Fængselsforbundet til indtægt for alle de ændringer, der står i det her forslag.

Der er altså også begrænsninger af muligheden for udgang, for muligheden for weekendophold og indsnævring af de personer, man besøger, og der har kriminalforsorgens folk udtrykkelig sagt: Fratag os ikke de muligheder, vi har for at holde en ordentlig disciplin i fængslerne. Hvis vi får mindsket adgangen til frigang og til udgangstilladelse, så mister vi et meget, meget væsentligt våben i muligheden for at holde disciplin i fængslerne.

Det her er ikke et ønske fra kriminalforsorgens folk. Noget af forslaget er det, det erkender jeg blankt, men ikke det her.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg er næsten stensikker på, at jeg om dem, der havde henvendt sig i efteråret om det med aktindsigt, sagde Dansk Fængselsforbund, og det er jo noget andet end kriminalforsorgen. Jeg ved godt, at de fleste af dem, der arbejder i kriminalforsorgen, kommer fra Dansk Fængselsforbund, men der er jo også andre. Men det var altså Dansk Fængselsforbund, som gentagne gange har bedt om det. Og det er jo rigtigt, som fru Lissa Mathiasen citerer, at der kom denne lille forbedring, men vi ved altså fra dem, der skal anvende den i det daglige, at de stadig væk ikke synes, at den er god nok. Det hænger jo bl.a. sammen med, at det beror på en konkret afvejning, og en konkret afvejning kan altså afvejes til den ene eller til den anden side. Derfor vil vi godt have det forslag, som er her, og som også var anbefalet af et flertal i Straffelovrådet, og som Dansk Fængselsforbund ønsker. Dét vil virke.

Kl. 19.15

Så spørger fru Lissa Mathiasen, hvordan der skal blive i vores fængsler? Ja, jeg må da indrømme, at der bliver noget bedre, end der var under den gamle regering. Jeg behøver vel ikke minde om dengang – jeg kan ikke huske, om fru Lissa Mathiasen var med, men jeg tror det – da vi med den daværende justitsminister Bjørn Westh i spidsen besøgte Vridsløselille Statsfængsel. Midt om formiddagen nede i kælderens måtte justitsministeren, fængselsdirektøren, Bjørn Elmquist, jeg selv og andre skræve over de der to yngre mænd, der kl. 11.00 om formiddagen lå sanseløse på gulvet nede i arbejdssalen, ikke berusede, men påvirkede af narkotika. Det løftede fængselsinspektøren ikke så meget som et øjenbryn over og heller ikke justitsministeren, og det var sådan normal praksis.

Der bliver jo nemlig nu også sat markant ind over for at få narkoen ud af de danske fængsler. For forudsætningen for, at man kan blive resocialiseret, er jo, at man ikke bliver narkoman, mens man er i fængsel, men vi må prøve på at gøre noget effektivt. Og der må vi konstatere, at det havde den gamle regering meget, meget lidt vilje og evne til at gøre noget ved.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg vil starte med at gøre opmærksom på, at i den seneste henvendelse til Retsudvalget fra Dansk Fængselsforbund var de også bekymrede

over den del af den her samlede pakke, der handler om begrænsningen i udgang og prøveløsladelse. Så det er ikke kun dem i Kriminalforsorgen centralt, men også Fængselsforbundet.

Så forstår jeg ikke helt den sidste del af hr. Helge Adam Møllers svar. Hvad i det her forslag vil gøre miljøet og arbejdsforholdene bedre i fængslerne, så man slipper for det problem med, at fangerne ikke er beskæftiget? Hvad er det i det her forslag, der gør det?

For jeg er helt enig i, at der burde være noget beskæftigelse i fængslerne, enten at man kommer i noget uddannelse eller i noget arbejde i løbet af dagen, men hvad i det her forslag er det, der gør det, og hvor er de andre initiativer, der sikrer, at der er beskæftigelse i fængslerne? Hvor er de initiativer, der sikrer, at der bliver bedre forhold i fængslerne?

Vi ville gerne indgå i en diskussion om nogle helt andre former for fængsler og om at rive de store institutioner ned, der er i dag, hvor der bliver negative subkulturer og andre ting, så vi kunne få nogle små fængsler i stedet, hvor man virkelig kunne gå ind i at resocialisere folk. Det vil vi gerne være med til at diskutere, men vi kan slet ikke se oplægget til at få folk resocialiseret i det her. Tværtimod er vi meget bange for, at det her både fører til, at fængslerne bliver meget værre og får et meget hårdere arbejdsklima også i høj grad for de ansatte, og til, at der bliver mere kriminalitet.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg synes stadig væk, at det er underligt at have en debat i blinde. Jeg synes, det havde været rart, hvis vi havde haft høringssvarene, for så kunne det også være, at der var nogle af de ting, vi diskuterer her, som måske havde stået lidt klarere. Det kunne jo være, at der måske er nogle bekymringer, der også ligger i de høringssvar, også set i forhold til de mennesker, der i dagligdagen færdes netop i de her institutioner.

Så kan jeg forstå, at hr. Helge Adam Møller åbenbart heller ikke hørte starten af mit indlæg, for der roste jeg faktisk, at justitsministeren følger op i forhold til narkobehandlingen i vores institutioner. Jeg valgte at rose og sige, at det glæder mig. Vi har været meget optaget af det, og vores tidligere justitsminister har været meget optaget af det. Og jeg undlod faktisk dér at sige det, men så lad mig sige det nu, når hr. Helge Adam Møller åbenbart efterlyser det: Hvad er der egentlig af nyt i forhold til det udspil, der

ligger her fra justitsministeren omkring narkobehandlingen, set i forhold til de forhandlinger, der var kort forinden valget? Der er faktisk ikke meget nyt under solen.

Men det valgte jeg faktisk at lade være med at sige noget om, andet end at glæde mig over, at den nuværende justitsminister rent faktisk lægger op til at ville bruge det, som vi havde med i forhandlingerne umiddelbart før valget. Det synes jeg der er grundlag for at glæde sig over, for det, vi har omkring narkoen, er en forbandelse. Men jeg vil glæde mig over, hvis det lykkes at løse det i de kommende år på baggrund af de initiativer.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Også jeg spidsede ører, da jeg hørte hr. Helge Adam Møllers sidste udsagn om, at nu ville der ske noget helt fundamentalt anderledes i fængslerne, for nu ville der blive skredet hårdt ind over for narkotilstedeværelsen i fængslerne.

Og jeg kan i hvert fald huske fra mine mange år i Retsudvalget, at det har været et stigende problem, og at det har været et kæmpe stort problem rent lovgivningsmæssigt, fordi vi ikke har anet, hvad vi skulle gøre ved det, bl.a. af den grund, at det kræver kropsvisitering dag og nat af samtlige personer, der kommer i fængslerne, både af personale og af besøgende osv.

Så jeg vil gerne spørge hr. Helge Adam Møller: Hvad vil han love befolkningen her fra denne talerstol at der sker med narkoen i fængslerne, efter at den nye regering er trådt til? Det vil jeg gerne høre, for så vil jeg sørge for, at hr. Helge Adam Møller bliver holdt fast på det på et senere tidspunkt.

Kl. 19.20

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg vil love, at der sker markant mere, end der skete i den tidligere regerings tid. Og det er jo ikke rigtigt, at den eneste metode til at afsløre narko er forskellige meget intime kropsvisiteringer. Der findes også noget, der hedder narkohunde, som kan anvendes i langt større grad. Der findes også nye elektroniske redskaber, som udvikles dag for dag, og som er blevet udviklet meget bare inden for de sidste 4 eller 5 år, som man anvender i visse andre lande, og som kan afsløre narko, ligesom man – typisk, når man går igennem en lufthavn – kan afsløre, om man har våben og sprængstoffer og andre ting på sig.

Så mange af den slags ting kan selvfølgelig anvendes, og der kan være en politisk vilje til at forsøge. Jeg er ikke så naiv at tro, at man kan gøre fængsler totalt narkofri, men man kan komme meget, meget længere, end vi er i øjeblikket, og det er da forudsætningen.

Når fru Line Barfod siger, at det er vigtigt, at der er noget arbejde og beskæftigelse for dem derinde, hvad enten det er i 3 måneder eller 12 år, så er jeg helt enig i det; det er De Konservative meget enige i.

Formålet er jo dels at give en straf, men det er et lige så stort formål, at den dag, de kommer ud, er sandsynligheden for, at de begår ny kriminalitet, så lille som overhovedet mulig. Men hvis man bliver mere og mere narkoman, mens man er inde i fængslet, så er det altså svært at passe et job, eller det er svært at tage en uddannelse, der kan sikre, at man kan overleve, når man kommer ud i samfundet. Så derfor er narkoen efter min mening det største problem i de danske fængsler i relation til resocialisering, og derfor vil vi gøre mere ved den.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Det er en lille bitte smule rystende at høre hr. Helge Adam Møller. De initiativer, som hr. Helge Adam Møller lægger frem nu, er nøjagtig de initiativer, som vi sad om et fælles bordovre i Justitsministeriet under den tidligere justitsminister, socialdemokraten hr. Frank Jensen, og fik forelagt. Vi var alle sammen enige om, at det skulle der til.

Der er intet nyt. Og jeg deler naturligvis min kollega fru Lissa Mathiasens glæde over, at den nuværende regering har taget det op af skuffen, som den tidligere regering lagde til den. Det skal der kun være ros for.

Og så siger hr. Helge Adam Møller, at der skal ske noget markant bedre. Kunne vi ikke få det lidt mere konkret. Jeg synes ikke, der var det store ambitionsniveau, når man tænker på, hvordan hr. Helge Adam Møller i øvrigt har stået og pustet sig op. Så må man kunne komme med noget mere konkret end bare »gøre det bedre«.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):
Fru Elisabeth Arnold for tredje gang.

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

Jamen det er så sidste gang, jeg får lov at komme med en kort bemærkning til hr. Helge Adam Møller i denne omgang.

Jeg var fuldstændig hundrede procent enig i den beskrivelse, hr. Helge Adam Møller gav af det problem, det er, at der er så meget narko i fængslerne. Jeg er også enig med fru Sandy Brinck i, at der er blevet gjort meget.

Så mit spørgsmål til hr. Helge Adam Møller er stadig væk: Hvad er hr. Helge Adam Møllers succeskriterium? Hvad er det, vi skal måle på, om det har hjulpet? Kan vi ikke få at vide, hvad det er for et mål, hr. Helge Adam Møller går efter?

Det skulle jo nødigt blive sådan, at hr. Helge Adam Møller efter et par år kan sige: Vi har gjort noget helt andet og meget mere end den tidligere regering. Men der er ikke sket noget som helst.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Ja, målet er vel i og for sig meget let at definere. Det er, at der kommer færre narkomaner ud af fængslerne, end der kommer ind i dem, altså at der er et antal af dem, der var narkomaner, da de kom ind i fængslet, som kommer ud som ikke-narkomaner, og at der ikke er nogen, der, mens de er i fængslet, bliver narkomaner. Og der er jo i øjeblikket et stort antal, der faktisk kommer ind uden stort set nogen sinde at have prøvet narkotika og bliver narkomaner.

Så det er vel målet.

Så til fru Sandy Brinck, der siger, at det, den nuværende regering nævner, og noget af det, jeg nævnte, bare var det, der lå i skuffen hos hr. Frank Jensen. Lad mig minde om, at vi havde en stor forespørgselsdebat efter den meget berømte tur op til Vridsløselille med den daværende justitsminister Bjørn Westh, og der var i nogle, der foreslog en dagsorden, der blev stemt ned, med en række tiltag om netop indgreb mod narkoen i fængslerne. Den gamle regering begyndte så efter 4-5 års betænkningstid at tage sig sammen og overveje det, men fik den gjort noget? Nej.

Den nye regering gør noget. Det er forskellen.

Kl. 19.25

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):
Fru Line Barfod for tredje og sidste gang.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er også fuldstændig enig i den beskrivelse, hr. Helge Adam Møller kom med, at det store problem er narkoen i fængslerne, og det store problem, der er i forhold til resocialisering. Derfor savner jeg også at høre konkret, hvad det er, den nye regering vil gøre for at tage hånd om de her problemer.

Jeg glædede mig i øvrigt over, at hr. Helge Adam Møller i sit tidligere indlæg sagde, at det var vigtigt, når folk kom ud af fængslet, at de så var kommet i gang med en uddannelse eller et arbejde, at de blev resocialiseret. Det er også utrolig vigtigt for mig. Derfor vil jeg gerne høre: Hvad er det, den nye regering vil gøre for at sikre, at man kan komme i arbejde eller i gang med en uddannelse, for at sikre, at der er de fornødne ressourcer i fængslerne til, at de fanger, der sidder, også bliver resocialiseret via arbejde og uddannelse.

Og så til sidst: Min dybe bekymring over det her forslag er, at det vil føre til et mere råt miljø i fængslerne og dermed modvirke resocialiseringen. Og der er det, jeg gerne vil høre hr. Helge Adam Møller om: Hvorfor tror han ikke, at det her vil føre til et mere råt miljø?

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Indledningsvis vil jeg erklære mig fuldstændig enig med Enhedslistens ordfører i, at et mere råt miljø giver altså ikke de bedste forudsætninger for en ordentlig behandling, og det er vel også det, Fængselsforbundet siger til os i den skrivelse, som nu er nævnt flere gange.

Men jeg må sige til hr. Helge Adam Møller, at alle er enige i de formål, som Det Konservative Folkepartis ordfører stod heroppe og fremlagde. Nu er det lang tid siden, at hr. Bjørn Westh var justitsminister. Vil hr. Helge Adam Møller bekræfte, at der faktisk er sket ganske, ganske meget under den tidligere regering?

Nu var jeg ikke selv medlem af Folketinget i hr. Bjørn Wesths justitsministertid, men på den seneste tur, Retsudvalget havde til danske fængsler, deltog hr. Helge Adam Møller også, og der så vi mange gode initiativer med meget stor succes. Det vil jeg godt bede hr. Helge Adam Møller om at bekræfte.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jamen jeg vil da godt bekræfte, at der under de 8 års socialdemokratisk regering – godt presset af en aggressiv opposition – skete noget på det område, men der skete bestemt ikke nok. Man fik lavet en række stoffrie afdelinger, og det er godt og rigtigt. Man fik iværksat et forsøg, som vi gerne ser udvidet, med et alternativ til straf for hærdede narkomaner osv. Men der skete jo ikke noget på de her områder i de almindelige fængsler, kan man sige; altså dér, hvor man ikke har den narkofrie afdeling, der flyder det stort set desværre stadig væk med narko.

Da havde man ikke den politiske vilje, og det er jo også derfor, fru Sandy Brinck selv siger: Jamen den afgående justitsminister havde overvejet og var klar til en eller anden pakke eller sådan noget. Men det var jo et forslag, der havde været på bordet de sidste 5 eller 6 år, uden at der blev gjort noget.

Og så bare det der med det mere rå miljø. Ja, det kan være, det er mig – det er det selvfølgelig så ifølge oppositionen – der ikke er dygtig nok til, at jeg kan indse, hvorfor man ikke indfører en skærpelse eller fjerner aktindsigtskravet, således at enhver fange trygt tør gå til personalet, og at enhver ansat trygt tør fortælle om det lille mindretal i de danske fængsler af rockere og stærke fanger, som groft chikanerer hele fængslet, og som sætter deres egen dagsorden, som sørger for, at de, der ønsker at have et normalt forhold til fængselspersonalet, ikke tør have det. De, der anbringer de fanger, der ikke gør, hvad de bør gøre, oppe på den varme kogeplade, efter at have tændt den i 6 eller 8 minutter forinden, og så står der dagen efter på side 3 i Jyllands-Posten, at der var en fange, der kom til at sætte sig op på en rødglødende kogeplade, og han blev siddende i 1½ minut. Nej, han kom ikke til det. Der var to store mænd, der holdt ham, og han tør ikke fortælle bagefter, hvad det var, der skete.

Det er dagligdagen i de danske fængsler, og det vil det her være med til at gøre op med. Giver det et mere råt miljø? Nej, det giver et mere menneskeligt miljø.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Fru Sandy Brinck for en kort bemærkning for tredje gang.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg skal bare minde om, at min kollega fru Lissa Mathiasen tre gange har spurgt, hvad det er, der gør, at man ikke kan bruge de bestemmelser, der er omkring aktindsigt, som rent faktisk gælder i dag. Og jeg skal bare konstatere, at vi får ikke noget svar. Vi får ikke nogen saglig begrundelse for at tage det her skridt. Vi får ikke noget saglig begrundelse for, at det her skulle være så meget mere effektivt end det, der er i dag.

Kl. 19.30

Det er muligt, at vi får svarene i høringsvarene, det vil vi glæde os til, men nu står vi jo altså i en førstebehandling, hvor vi skal behandle det her politisk uden en saglig begrundelse og uden kommentarer fra de folk, som rent faktisk beskæftiger sig med det her i dagligdagen. Det er dybt, dybt bekymrende.

Jeg skal blot konstatere, at vi ikke får noget sagligt grundlag for at ændre bestemmelserne omkring aktindsigt.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Fru Margrete Auken som ordfører.

Margrete Auken (SF):

Ja, det er underligt at have siddet og hørt denne debat her. Jeg skal om lidt oplæse fru Anne Baastrups tale, men hun har ikke hørt debatten, så hun udtrykker sig i blidere vendinger og vil være lidt mere sådan tempereret.

Jeg vil nok sige, at efter at have overværet det her pompøse brag, vi lige har siddet og været igennem nu, er jeg ikke sikker på, at hun ikke ville have afsendt nogle ganske giftige bemærkninger.

Jeg vil i hvert fald tillade mig på egne vegne at sige, at jeg ser frem til, at vi nu får mindre narke i fængslerne. Jeg ser frem til, at vi nu får et mildere miljø, at de bliver sødere alle sammen, at vi får færre tilbagefald, at nu har vi endelig fået en regering, der vil have vilje til disse ting, som vil sørge for, at vi får de bedste folk ansat i fængslerne, for de vil strømme til.

Det kan vi jo høre, først ifølge fru Birthe Rønn Hornbech, derefter ifølge hr. Helge Adam Møller; der er ingen tvivl. Det var på tide, vi fik et systemskifte. Og jeg synes, vi andre ydmygt skal bøje hovedet og glæde os til de store resultater, der vil komme. Det bliver løfterigt.

Så skal jeg herefter på vegne af fru Anne Baastrup, som ikke har hørt denne debat, sige følgende:

Ifølge lovforslaget skal indsatte, der flygter, straffes med bøde eller fængsel i indtil 2 år. At indsatte ikke straffes, hvis de flygter, er en myte, der længe har hersket. Det er forkert. Indsatte får forskellige former for disciplinærstraffe, overflyttes til lukkede fængsler, mister retten til udgang for en længere periode m.v., konsekvenser, der for den enkelte indsatte har en ikke ringe betydning.

Antallet af indsatte, der rent faktisk flygter, er begrænset, men det er naturligvis ikke ensbetydende med, at man bare skal sætte sig med hænderne i skødet. Det er vigtigt at forhindre flugt, men det, man blot bør gøre sig klart, er, at det ikke gøres ved en efterfølgende forlængelse af straffen og da slet ikke med en bøde, set i lyset af indsatte i forvejen ringe økonomi. Det gør dem bare mere desperate.

Skal man forhindre flugt, er det livet under afsoningen, der skal forbedres, således at den indsatte kan se og forstå, at der er et kriminalitetsfrit liv efter afsoningen, der skal stå i centrum for den indsatte, ikke blot en forlængelse af straffen.

Den ekstra belastning af de ansattes muligheder for at få et ordentligt arbejdsmiljø bør på tilsvarende vis som i lovforslaget om længere straffe stå mere i centrum. Hertil bør man også overveje de konsekvenser, en mere presset afsoning vil få for de ansattes risiko for trusler og endnu værre: brug af vold mod de ansatte.

Lovforslaget indeholder endvidere et forslag om at afskære de indsatte fra aktindsigt ved overførsel til anden afsoningsform samt ved valget af afsoningsinstitution.

SF finder, at ministeren her peger på et dilemma, der længe har været til debat. Der er klart et hensyn at tage til de svage indsatte og de ansatte, når der er tale om, at bestemte indsatte har begået kriminalitet i fængslet, som efter fængselsledelsens opfattelse bør føre til overflytning.

Omvendt er der også behov for, at menesker, som afsoner, har en viden om, at beslutninger om deres afsoningsform foretages på et grundlag, de selv kan gennemskue. Sker det ikke, vil der kunne opstå en endnu mere forrået stemning i fængslet, som ikke fører til resocialisering, men til det modsatte.

SF's samlede afvejning fører derfor til en afvisning af forslaget, men det er som nævnt en vanskelig problemstilling, og også her er det af afgørende betydning at få høringsvarene.

Lad mig lige her for egen regning sige, at jeg har en gang imellem siddet og haft lidt mistanke

om, at man ikke ønskede at have høringsvarene, så man simpelt hen ikke kunne slippe så godt af sted med at få sagt så meget vrøvl, som der er blevet sagt i løbet af denne her debat.

Og så videre i talen her:

Tilbage står endvidere det spørgsmål, om ikke en unddragelse af aktindsigten blot er en stakket frist. Rejses der f.eks. sag ved domstolene, er det vel ikke muligt at holde disse oplysninger fortrolige, eller hvordan?

Kl. 19.35

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Fru Elisabeth Arnold som ordfører.

Elisabeth Arnold (RV):

Dette forslag indeholder jo også flere elementer, og vi har været i gang med flere af dem i løbet af debatten.

Jeg vil gerne på Det Radikale Venstres vegne starte med første del af lovforslaget, som handler om flugt fra fængslerne. Det er jo, som den forrige ordfører også sagde, en udbredt myte, at der ikke er nogen sanktion over for folk, der flygter. Det er der jo. Man kan blive flyttet til et lukket fængsel fra et åbent fængsel. Man kan få inddraget udgangstilladelser og få andre former for disciplinære foranstaltninger.

Jeg vil godt sige helt åbent, at det er okay. Altså jeg ville ikke have noget imod, at man indførte en eller anden speciel straf for flugt fra fængslet. Det ville umiddelbart tiltale mig, det vil sige, det kan jeg ikke have noget imod. Men der er altså andre elementer i lovforslaget, som gør, at vi ikke kan støtte lovforslaget som helhed, og det er specielt forslaget om fjernelsen af aktindsigten.

Vi har i forvejen diskuteret det her punkt meget grundigt. Der er muligheder for at begrænse aktindsigten i de eksisterende regler, og jeg synes, at den totale afskaffelse, som der er tale om her, er en dårlig idé. Det er vi simpelt hen inderligt imod. Vi mener, det er et skred i retssikkerheden.

I forbindelse med bemærkningerne står der, at Justitsministeriet for tiden er i færd med at skærpe de administrative regler for udgang under afsoning. Jeg vil gerne høre fra ministeren, hvor langt man er i disse overvejelser. Jeg ønsker blot at sige, at det, der bliver beskrevet i bemærkningerne til forslaget, nemlig begrænsning af muligheden for weekendudgang og udsættelse af uledsaget udgang for dem, der afsoner en længerevarende straf osv., jo præcis er det, som

kriminalforsorgens folk plus Fængselsforbundet fremhæver som deres mulighed for at holde disciplin inde i fængslerne. Den måde, de kan sanktionere urolige eller dominerende, stærke fanger på, er at sige: Du får ikke udgangstilladelse, hvis ikke du opfører dig ordentligt. Du kommer ikke hjem at besøge din familie, hvis ikke du opfører dig ordentligt.

Den slags ting skal man altså ikke begrænse ud fra et eller andet hævnmotiv fra den almindelige befolkning. Disse instrumenter er nu det eneste, fængselspersonalet kan bruge over for de indsatte for at holde nogenlunde ro og orden i fængslerne. Derfor er vi meget bekymret over, at ministeren uden videre skærper disse bestemmelser.

Til sidst vil jeg blot sige om det, der er blevet sagt om narko. Hr. Helge Adam Møller omtalte det, som om der nu virkelig ville ske noget nyt, og jeg synes, det er lidt ærgerligt, at offentligheden igennem denne her debat får indtryk af, at der har været meget stor uenighed om narkobekæmpelsen i fængslerne. Det har der ikke. Der har været meget stor enighed i Folketinget om, at narkoproblemet i fængslerne var stort; der skulle gøres meget for at undgå det og for at mindske det. Vi har været i gang med utallige aftaler, hvor vi har lavet mulighed for særlige, stoffri afdelinger, særlige programmer for narkomaner, der ønskede at komme på afvæning. Det har ikke skortet på nogen som helst bevilgningssvilje fra Folketingets side hverken fra den ene eller den anden side af salen. Så at fremstille det her, som om der er nogen, der ikke har ønsket at komme narkoproblemerne til livs, er en tilsnigelse, og det er et falsum. Derfor vil jeg gerne have rammet en pæl igennem den myte, at der skulle have været uenighed om det. Det har der ikke været.

Line Barfod (EL):

Enhedslisten kan ikke støtte lovforslaget, og jeg vil gerne, som vi nu har fremhævet flere gange under debatten, atter gøre opmærksom på, at det er et stort problem at stå her og debattere et forslag, uden at vi har set høringsvarene.

Som fru Elisabeth Arnold også var inde på, er det også problematisk at diskutere det her spørgsmål om fængslerne, samtidig med at vi kan se i bemærkningerne til lovforslaget, at ministeren er i gang med at ændre de administrative regler for udgang osv., som jo har stor sammenhæng med spørgsmålet om fængslerne, og hvordan arbejdsforholdene og forholdene for

fangerne i fængslerne skal være. Det havde været rart at tage en samlet debat og diskutere det og herunder have en samlet tilkendegivelse af, hvad det er, der er formålet med det her, for hvis formålet er resocialisering, som hr. Helge Adam Møller var inde på, så ville det jo være rart at vide, hvorfor man tror, at det her vil føre til større resocialisering. Så kunne vi være uenige eller ej. Vi kunne se på de vurderinger, der ligger fra dem, der arbejder i fængslerne, fra dem, der sidder i fængslerne. Så kunne det være en diskussion.

Hvis formålet med det her omvendt er at vise befolkningen, at man er hård, at fangerne altså er nogle, der virkelig skal straffes, det skal være, så de kan mærke det, det skal være som i USA, at vi nærmest skal over til at virkelig sætte folk i nogle fængsler, der ligner sådan nogle tegneseriefængsler, med fangedragter, fodlænker osv., hvis det er det, man ønsker, hvis det er i den retning, vi skal, så kan vi diskutere det. Men det havde været rart, hvis vi kunne have en debat ud fra de samme forudsætninger i stedet for en debat, hvor det er meget uklart, hvad formålet egentlig er. Er formålet, at vi vil en bedre resocialisering, og hvad er det så for nogle konkrete begrundelser, man har for, at det her vil forbedre resocialiseringen?

Kl. 19.40

Eller er formålet, at man ønsker at tilfredsstille en offentlig mening, der har givet sig til kende i pressen om, at nogle har den opfattelse, at det ikke er hårdt at sidde i fængsel, og derfor skal det være hårdere, selv om konsekvensen så er, at vi får dårligere forhold i fængslerne, dårligere resocialisering og dermed også mere kriminalitet? Det ville være rart at høre.

Så har det jo været sagt nogle gange, at vinstrefløjen opfatter de kriminelle som ofrene, altså tager mere hensyn til dem end til dem, der har været udsat for kriminalitet. Der vil jeg gerne endnu en gang gøre opmærksom på, at vi er meget optaget af, hvad man kan gøre for at forebygge kriminalitet. Vi mener faktisk, at det, vi burde koncentrere os aller mest om, er, hvad vi gør for at forhindre, at nogle kommer ud i kriminalitet, hvad vi gør for at forhindre, at der kommer vold, også vold i familien. Der er det desværre sådan, at regeringens samlede tiltag fjerner en stor del af det forebyggende arbejde og vil føre til mere kriminalitet.

På den anden side: Hvis nogle er kommet ud i kriminalitet, så er vi faktisk optaget af få dem ud af kriminaliteten igen og få dem resocialise-

ret i stedet for at gøre fængselsvæsenet hårdere og dårligere, så der er flere, der falder tilbage i kriminalitet.

Derfor er det altså for os meget vigtigt, at vi får en diskussion, der kan føre til bedre forhold i fængslerne og til mere resocialisering, i stedet for det her forslag, som vi mener går i den stik modsatte retning.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Hr. Ole M. Nielsen som ordfører.

Ole M. Nielsen (KRF):

Da Kristeligt Folkpartis ordfører på området, hr. Jann Sjursen, ikke kan være til stede, skal jeg afgive meldingen, og det er ikke sikkert, meldingen i sig selv vækker jubel, men kortheden tror jeg i hvert fald vil vække jubel oven på den lange debat, der har været.

Den går i korthed ud på, at vi støtter forslaget.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg takker også for de positive tilkendegivelser, som i hvert fald en del af Folketingets partier har givet dette lovforslag.

Først til fru Birthe Rønn Hornbech, som jeg syntes holdt et utrolig godt indlæg, og som jo bl.a. præciserede den problemstilling, der er omkring aktindsigtsdiskussionen. Det her med, at de stærke fanger har en mulighed for at møbe andre, uden at de pågældende personer føler sig trykke og føler, at de med fuld sikkerhed kan give deres negative indtryk videre til kriminalforsorgens medarbejdere. Det er en meget, meget væsentlig pointe, og vi har jo alle sammen en interesse i at sikre, at ikke mindst de svage fanger føler, at de har en beskyttelse i den tid, hvor de sidder fængslet.

Det bringer mig så over til Socialdemokratiets ordfører, der spurgte, om der var sket noget nyt. Jeg vil sige, at jeg deler fuldt ud bl.a. hr. Helge Adam Møllers og også fru Birthe Rønn Hornbechs sådan indledende betragtninger om, at det her jo er politik. Der er kommet en ny regering, og det er i hvert fald den helt afgørende nye ting, der er sket. Vi mener ikke, at reglerne, som de er i dag, er tilstrækkelige, og det er bl.a. derfor, at vi har fremsat forslag, hvor vi synes, der bliver en mere balanceret tilgang for så vidt angår spørgsmål om, at det bliver strafbart at flygte, således at det ikke kun er den person, der hjælper en til at flygte, der bliver straffet via straffelovens paragraffer.

Også på aktindsigtsområdet har vi en anden holdning til det end den holdning, som man ligesom kan høre at Socialdemokratiet tilkendegiver. Det, der er nyt med hensyn til aktindsigt, fremgår af lovforslaget på side 8 og bliver videreført på side 10. I dag er det sådan, at det kun er efter en konkret vurdering, at man begrænser aktindsigten, og der er altså en risiko for, at en lang række personer så ikke tør give de her oplysninger fra sig, fordi de ikke kan være hundrede procent sikre på, at de er garanteret anonymitet. Det er en konkret vurdering efter de gældende regler.

Det, som regeringen lægger op til, er, at de pågældende skal kunne garanteres anonymitet. Så der er en afgørende forskel i forhold til de gældende regler, og jeg forstod det sådan på fru Lissa Mathiasen, at det var præcis der, Socialdemokratiet godt ville have en præcisering af, hvor det er, at der er en forskel i forhold til de gældende regler. Så meget om det, men det er det, der er årsagen til det.

Kl. 19.45

Jeg vil da gerne understrege, at for regeringen har det været meget, meget afgørende, at vi fik gjort så meget som overhovedet muligt for at have en sikkerhed for at beskytte ikke kun de svage, man kan sige alle de andre, mod de stærke fanger, men naturligvis også personalet i fængslerne, som vi jo ved er meget, meget voldsomt psykisk belastet, og som i mange tilfælde jo sådan set er dem, der har det allerværst. De skal jo være i fængslerne det meste af deres liv i form af deres arbejde, og over for dem må vi altså tænke på, hvad der yderligere kan gøres, for at deres psykiske arbejdsmiljø bliver bedre. Der tror vi på, at en ændring af aktindsigtsreglerne er noget af det, der kan være med til at forbedre vilkårene generelt som beskyttelse mod de stærke fanger. Så det var svaret på det spørgsmål fra Socialdemokratiet.

Jeg siger tusind tak til Dansk Folkeparti for den positive tilkendegivelse. Den er jeg utrolig glad for, og jeg er glad for, at der er et parti, der så klart deler regeringens opfattelse af, hvad der er behov for.

Den konservative ordfører, hr. Helge Adam Møller, vil jeg takke for et meget, meget, meget engageret indlæg, som jeg naturligvis deler hundrede procent.

Til SF's ordfører: Ja, man fristes jo næsten til at sige ordfører ét og to. Jeg takker først for de pæne ord, om end der måske var en vis spydig

tone i fru Margrete Aukens indlæg, om regeringens initiativer. Vi tager naturligvis SF's ordførertale ad notam, om end det var en afvisning.

Til fru Elisabeth Arnold vil jeg sige, at det da selvfølgelig er korrekt, at som reglerne er i dag, får man, når man flygter fra fængsel, en sanktion eller en disciplinær straf. Regeringen har ikke fundet, at det var balanceret i forhold til, at man rent faktisk med fængsel straffer den, der hjælper en person til at flygte. Det har vi syntes var en mærkelig ubalance at have i tingene, og jeg tror, at i forhold til sådan almindelige menneskers opfattelse af lov og ret, kan det virke temmelig stødende for retsbevidstheden, at det alene er bistand til undvigelse, der er strafbar, så vi har fundet det mest rigtigt, at man også kriminaliserer den person, der rent faktisk flygter, og ikke kun den, der yder bistand hertil.

Om aktindsigt: Jeg kunne forstå, at fru Elisabeth Arnold så alligevel havde visse positive ting omkring fangeflugt. Til gengæld var der ikke så meget radikal forståelse for aktindsigtsændringerne, dem har jeg redegjort for her.

Endelig om udgangsbestemmelserne: Det er jo ikke noget, Folketinget vedtager. Det er administrative vedtagelser, og det er, som det fremgår af lovforslaget, initiativer, som jeg allerede har iværksat, og som selvfølgelig via bekendtgørelse osv. vil blive bekendtgjort for offentligheden og selvfølgelig også blive brugt som redskab i forhold til dem, der benytter dem i det daglige.

Men jeg vil da gerne fremhæve, at vi mener, det er nødvendigt at begrænse udgangsmulighederne. Vi siger ikke, at udgang som sådan er et redskab, der ikke skal benyttes, for vi deler faktisk den langt overvejende opfattelse – tror jeg – hos alle, der interesserer sig for området, nemlig at der er et godt resocialiserende element i at benytte udgangsmulighederne. Regeringen har bare ikke fundet, at de nuværende udgangsregler var i overensstemmelse med, hvad vi finder er ret og rimeligt, og derfor har vi skærpet reglerne ganske betragteligt på nogle områder.

Det er korrekt, at et af de steder, hvor vi har skærpet, er, for så vidt angår weekendudgange. Vi finder, at det ud fra et resocialiserende perspektiv egentlig kan virke ganske fornuftigt, at en indsat skal besøge sin familie, men når vi taler om dem, der skal ud at besøge venner og bekendte, har vi ikke set det store behov for, at man dér skulle have så liberale regler, som det i dag er tilfældet.

Kl. 19.50

Det, jeg har lagt meget vægt på, er bl.a. også, at vi gerne vil begrænse risikoen for, at ofre for forbrydelser møder deres gerningsmand. Derfor vil der også blive fastsat vilkår om, at en indsat under udgang ikke må opsøge gerningsstedet eller offeret for forbrydelsen. Det er en anden af de udgangsskærper, som jeg lægger op til, men som sagt fremgår det af lovforslaget.

Endelig kan jeg forstå, at Enhedslisten ikke kan støtte lovforslaget ud fra de overvejelser, som fru Line Barfod har gjort sig, og det tager jeg naturligvis ad notam. Der er også områder, hvor vi er så politisk uenige, at det ikke er muligt at mødes et eller andet sted på den gyldne mellemvej.

Til gengæld takker jeg Kristeligt Folkeparti for støtten til lovforslaget.

Jeg ser selvfølgelig frem til udvalgsbehandlingen, og der vil vi jo givetvis også modtage høringsvar, som mange har efterlyst i dag, ikke mindst fra de mennesker, der arbejder med det her til daglig. Det bliver jo interessant at se, hvordan de stiller sig, ikke mindst til spørgsmålet om begrænsning af aktindsigt.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Ministeren talte bekymret om personalets psykiske arbejdsmiljø, og jeg tror, at vi er mange, der er bekymrede for det psykiske arbejdsmiljø i fængslerne og for de store problemer, der er i fængslerne.

Så vil jeg gerne høre, hvorfor ministeren iværksætter nogle tiltag, som Dansk Fængselsforbund selv mener vil forværre forholdene i fængslerne, og her tænker jeg primært på spørgsmålet om udgang.

Ministeren henviste til ret og rimelighed. Kunne ministeren uddybe, hvad det er for et hensyn til ret og rimelighed, der skal sættes over muligheden for at resocialisere folk, så vi undgår kriminalitet, og som sættes over hensynet til personalets psykiske arbejdsmiljø?

Vi har jo set nogle artikler i Politiken om forholdene i Nyborg, hvor det bl.a. er kommet frem, at ud over at der er stærke fanger, er der også stærke fængselsbetjente. Hvilke tiltag vil ministeren her komme med for at få et bedre psykisk arbejdsmiljø?

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Det var faktisk også udgangstilladelserne, jeg godt ville tage fat i, for jeg stillede faktisk nogle spørgsmål i mit første indlæg.

For det første vil jeg godt spørge justitsministeren: Hvad gør man, hvis man nu ikke har familie? Det er jo meget typisk, at mange af dem, der sidder i vores fængsler, rent faktisk ikke har familie. Jeg håber, at ministeren vil give et tilsagn om, at man selvfølgelig her har mulighed for at besøge venner eller bekendte. De mennesker har også brug for netop i et resocialiseringsaspekt at have mulighed for at kunne komme ud og besøge andre.

For det andet forstår jeg det ikke rigtigt, for er det ikke sådan, at det allerede i dag er muligt at give vilkår i forhold til, at man ikke må opsøge f.eks. ofre? Jeg mener absolut, at det er sådan. Hvorfor bruger man det så ikke? Hvorfor strammer op, hvorfor ændre det?

Er det rigtigt forstået, at ministeren lægger op til, at hvis man har en straf på 5 år, skal der gå et halvt år længere, men har man en straf på 4 år og 9 måneder, kan man altså komme det halve år før ud? Er det ikke en meget uhyggelig forskelsbehandling, man der lægger op til? Er det ikke noget, som i den grad kommer til at give problemer i forhold til resocialisering, i forhold til en forrælse af miljøet? Hvor ofte sker det i øvrigt, at folk ved udgang ikke kommer tilbage?

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg var jo næsten rørt til tårer over ministerens indlæg om det psykiske arbejdsmiljø for fængselsfunktionærerne, særlig når jeg tænker på den debat, vi i øvrigt har haft i salen i dag, hvor overbelægningen i fængslerne jo stiger på baggrund af det lovforslag om de øgede strafskaerper, som vi behandlede før det her, hvor ministeren ikke har ude i forslag til, hvordan det skal kunne lykkes med i kriminalforsorgen, og nu også en begrænsning i udgang.

Derfor har jeg lyst til igen at fremhæve den tidligere konservative justitsminister Hans Engells skrivelser i B.T. i november 1990. Han siger det så tydeligt:

»Ud over at begrænse risikoen for kriminalitet er udgang også med til at forhindre en forrælse af selve fængselsmiljøet med de følger, det har for den enkelte fange. Den aggressivitet og hadefuldhed, som følger med totalt lukket fængsel går i sidste ende ud over os alle sam-

men, for den fange, der er et produkt af et sådant system, vil typisk være farligere ved løsladelse end ved indsættelsen.«

Kl. 19.55

Er det en holdning, som ministeren deler med den tidligere konservative justitsminister?

(Kort bemærkning).

Elisabeth Arnold (RV):

I forbindelse med forslaget om fangeflugt sagde justitsministeren, at det var forekommet regeringen lidt besynderligt, at der var en ubalance mellem, at fangeflugt i sig selv ikke blev straffet, men at den, der havde hjulpet fangen, blev straffet.

Nu er hverken jeg eller ministeren jurister, og derfor må jeg jo tillade mig at komme med min egen lille husmoderlogik, som siger, at det vel er logisk nok, i den forstand at den, der hjælper fangen med at flygte, måske er en, der slet ikke er i politiets søgelys, er en person, der er på fri fod, og som simpelt hen overhovedet ikke har været straffet for noget som helst, og derfor har man kun den mulighed at sige til vedkommende: Du skal altså ifalde en eller anden sanktion. Den person, der flygter fra fængslet, er en, der i forvejen er i systemets magt, og som man kan sanktionere over for inden for fængslets mure. Det er min udlægning af, hvordan det kunne være, at det var sådan, for jeg giver ministeren ret i, at det godt kan forekomme at være en ubalance.

Til sidst vil jeg blot bede ministeren om at bekræfte, at der aldrig har været uenighed om i det danske Folketing, at narkoproblemet i fængslerne skulle bekæmpes med alle midler.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Der har været en lang række spørgsmål, som har handlet om udgangsbestemmelserne, og jeg synes ikke, at der er nogen grund til, at vi tager en lang diskussion om noget, som man kan sige kun i udkanten har noget som helst at gøre med lovforslaget. Der finder jeg det faktisk mest rigtigt, at der må vi under udvalgsbehandlingen naturligvis besvare de mange spørgsmål, der måtte være, når udvalget har fået forelagt udgangsbekendtgørelser osv. Det tror jeg vil medføre, at debatten bliver væsentligt mere kvalificeret. Så det er mit forslag til det.

Jeg vil da gerne sige om hele det her spørgsmål om klimaet i fængslerne og inden for kriminalforsorgens institutioner, at der for kort tid si-

den netop er gennemført en klimaundersøgelse, hvor man har forsøgt at spørge personalet om, hvad det så er for forhold, der gør, at man føler, at hverdagen er stresset. Hvad er det, der gør, at der er behov for at iværksætte nye initiativer, hvad kan man gøre, for at arbejdsklimaet bliver bedre?

Der er det måske overraskende for nogle, men jeg synes egentlig meget positivt, at klimaundersøgelsen viser, at det, Fængselsforbundets ansatte først og fremmest efterspørger, er mere indhold i deres hverdag og større kontakt til fangerne. Og jeg ved, at kriminalforsorgen allerede nu er i gang med – om jeg så må sige – at gennemføre de erfaringer, der er fra klimaundersøgelsen.

Så før vi sådan begynder at hidse hinanden op med, at nu kommer der strafskærpelser, og nu bliver der øget pres på fængslerne, så synes jeg altså, at man skal prøve at erindre, at der er en klimaundersøgelse, som jeg faktisk mener også peger på, at der er andre aspekter, som skal tages med i det større perspektiv, og som også kan medvirke til at give et bedre miljø end det, vi oplever i dag.

Til fru Elisabeth Arnold vil jeg sige, at jeg synes, det var en fin udlægning, som fru Elisabeth Arnold kom med, men jeg og regeringen har fortsat den opfattelse, at det virker mest ret og rimeligt, at når man kriminaliserer forholdet for den, der hjælper, kriminaliserer man det også for den person, der rent faktisk flygter.

Jeg synes faktisk, at hr. Helge Adam Møller kom meget rigtigt ind på hele den problemstilling, der er i, at bl.a. politimyndighederne bruger utrolig mange ressourcer på at få de her mennesker tilbage i fængslerne igen. Der er utrolig meget ressourcepild forbundet med det. Det er ikke i nogens interesse, at man forsøger at flygte fra afsoning, og vi har fundet det mest rigtigt, at det så også har en konsekvens i form af en kriminalisering af det forhold.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Ministeren talte om, at klimaundersøgelsen havde vist, at det, som personalet i fængslerne efterlyste, i høj grad var et større indhold i arbejdet og mere kontakt med fangerne.

Kl. 20.00

Vil ministeren så være imødekommende over for det ønske, vil ministeren sørge for, at det bliver gjort mere attraktivt at arbejde i fængslerne ved f.eks. en højere normering, så man ikke er

totalt underbemandet og derfor ikke har tid til at have den kontakt med fangerne, ikke har tid til at få det indhold i arbejdet, men alene kan udføre kontrolfunktioner?

Vil ministeren tage initiativ til at se på, om man måske skulle indrette fængslerne fuldstændig anderledes og droppe de meget store og gamle og nedslidte fængsler, vi har i dag, bygge nogle helt nye, helt anderledes fængsler, som gav mulighed for at have nogle helt andre forhold i fængslerne, så man kunne gå i en anden retning, i stedet for dette forslag og de forslag i det hele taget, vi behandler i dag, som i den grad vil medvirke til at gøre det mere råt at sidde i fængsel og gøre det mere råt at arbejde i et fængsel?

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg kan sådan set godt forstå, at justitsministeren ikke synes, at det er nødvendigt at tærskle mere langhalm på det her spørgsmål, men det er faktisk noget, som bekymrer os. Altså arbejdsmiljøet og dermed den klimaundersøgelse, som ministeren henviser til, er jo en del af det forlig om kriminalforsorgen, som bl.a. Socialdemokratiet er en del af, et forlig, som vi kan have vores store tvivl om holder, i hvert fald fik vi i forgårs et bilag fra justitsministeren, hvori det erkendes, at forudsætningerne for forliget nu er skudt i sænk.

Men hvordan i alverden skal konklusionerne fra klimaundersøgelsen føres ud i livet, når der bliver flere fanger, ikke alene pr. celle, men også pr. fængselsfunktionær? Det synes jeg ministeren bliver nødt til at forholde sig til, uagtet at det måske kan være lidt ubehageligt.

(Kort bemærkning).

Justitsministeren (Lene Espersen):

Jeg vil gerne runde af med at sige nu, hvor vi var inde på hele diskussionen om klimaundersøgelsen – man må jo sige, at vi er begyndt at bevæge os noget uden for det lovforslag, som vi førstebehandler her i dag – at jeg har da fuld tillid til, at kriminalforsorgen først og fremmest ser på denne her klimaundersøgelse og så går ind i en drøftelse af, hvad man kan gøre for at gøre vilkårene bedre, ikke mindst for Fængselsforbundets ansatte.

Det er ikke min opfattelse, at man sådan sidder en klimaundersøgelse overhørig og ikke gør noget ved sagen, og derfor finder jeg da heller ikke noget som helst behov for, at jeg som mini-

ster i dag overhovedet skal så tvivl om, at man benytter og bruger denne her klimaundersøgelse i det fremadrettede arbejde. Det er jeg helt overbevist om vil ske.

Til fru Line Barfod, der spurgte sådan meget fremtidsrettet, hvad det så er for en type fængsler, vi skal have fremover, hvad det er for type omgivelser, som ikke kun Fængselsforbundets ansatte, altså personalet, men også de indsatte skal leve under, vil jeg sige, at i hvert fald den ene del af de mennesker, der befinder sig i fængslerne, nemlig dem, der har begået kriminalitet, sådan set gør det delvis frivilligt, fordi de selv er skyld i, at de er endt der, mens det i hvert fald er sådan, at for den anden del, nemlig personalet, er det deres arbejde, og det er et sted, de skal trives og være i det daglige, og dér har jeg den opfattelse af fængslerne, at det ikke skal være et sted, hvor det er smadderubehageligt at være. Det skal selvfølgelig være et sted, hvor man lever under tålelige vilkår i den tid, man er indsat.

Nu ved jeg ikke, hvor meget de ordførere, der er i salen i dag, har studeret de planer, der er for det nye fængsel på Enner Mark, men jeg synes faktisk, at den type ny fængsel, der skal bygges dér, er en rigtig god måde at tilrettelægge et fængselsbyggeri på. For det første fordi de fængsler, der skal bygges fremover, selvfølgelig skal være så sikre som overhovedet muligt, ikke mindst af hensyn til de mennesker, der bor omkring dem, men også af hensyn til de mennesker, der er personale på stedet. Man kan lige så godt lave nogle fængsler, der er sikre fra starten af. For det andet skal udformningen også være på en sådan måde, at det ikke virker gammeldags og truende.

Det, at man placerer et fængsel ude på en åben mark, hvor der er lidt højt til himlen, hvor det ikke ligger inde midt i en storby, har faktisk også utrolig mange andre fordele. Bl.a. bliver det vanskeligere at indsmugle ting, kaste ting ned, som vi har set på tv, hvis det er sådan, at man placerer fængslerne i nogle omgivelser, der er langt væk fra anden bymæssig bebyggelse.

Kl. 20.05

Jeg synes faktisk, der er utrolig mange spændende perspektiver i det nye fængsel, som flerårsaftalen jo har medført at man har under igangsætning uden for Horsens. Det må være den retning, vi skal bevæge os i.

Det, jeg tror bliver den store udfordring ikke mindst for de partier, som indgår en flerårsaftale, ud over at der skal findes penge, hvis det er

sådan, at vi skal have fornyet og moderniseret fængselsmassen, bliver at finde egnede steder, hvor der blandt den lokale befolkning er en villighed til at få etableret fængslerne. Vi ved jo, at det ikke altid er en særlig folkeligt populær sag at skulle være nabo til et fængsel. Så der får vi en stor opgave i at sørge for, at et flerårigt forlig også skal indeholde det her perspektiv.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):
Fru Line Barfod for tredje gang.

(Kort bemærkning).

Line Barfod (EL):

Jeg er stadig noget forvirret med hensyn til, hvad regeringens retning egentlig er på hele det her område, og jeg bliver ikke mindre forvirret efter ministerens seneste indlæg, hvor ministeren taler om, at fangerne jo er der delvis frivilligt, de har jo selv valgt, men derimod skal der være forhold for personalet, så de kan trives. Betyder det, at ministeren mener, at man ikke skal sørge for, at der er forhold, så fangerne kan trives, så man kan sikre en bedre resocialisering?

Jeg mangler stadig væk en afklaring af: Mener regeringen, at de forslag, som vi behandler her i dag, går i retning af en større resocialisering, bedre vilkår i fængslerne, eller er det nogle forslag, man gennemfører, vel vidende at de fører til hårdere forhold i fængslerne og dermed mindre resocialisering, men man gennemfører dem, fordi man gerne vil sende den besked ud til befolkningen, at det skal være hårdt at sidde i fængsel?

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg blev forundret, og jeg forstod ikke ministerens udsagn, da der blev sagt: Vi er ved at bevæge os meget langt væk fra forslaget. Det var i forbindelse med, at vi snakkede om arbejdsmiljøet for de ansatte, og hvordan resocialiseringen vil komme til at fungere.

Hvis ikke ændring af udgangsregler, ændring af frihed kommer til at betyde noget for personalet, så vil jeg godt have ministeren til at forklare det. Hvordan kan flere ledsagede udgange undgå at give et øget pres på personalet? Selvfølgelig har det da betydning, og det er fuldstændig i hjertekulen af det i forhold til den klimaundersøgelse, altså netop: Hvad er det, personalet føler i forhold til deres daglige arbejdsmiljø?

Så kan det godt være, ministeren måske ikke synes, det er så rart og så nødvendigt i dag at snakke om udgangstilladelser, men jeg vil egentlig godt høre, om ministeren herfra vil sige lidt om: Er det egentlig så alvorligt, måden, hvorpå udgangstilladelserne bliver misbrugt? Mig bekendt har vi langt over 50.000 om året, der får udgangstilladelse. Hvor ofte bliver det egentlig misbrugt?

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):
Fru Sandy Brinck for tredje og sidste gang.

(Kort bemærkning).

Sandy Brinck (S):

Jeg må indrømme, at jeg synes, det er kækt af ministeren sådan at stå og sætte spørgsmålstegn ved, om vi, der sidder i salen i dag, kender det nye statsfængsel på Enner Mark, al den stund vi sådan set har siddet og forberedt det og taget beslutningen om, at det skulle være der, så jo, det kender vi godt, vil jeg sige til ministeren, og personligt glæder jeg mig da over, at ministeren glæder sig over de beslutninger, der er truffet.

Jeg har ligesom ministeren stor tillid til kriminalforsorgen, men er ministeren ikke enig i, at kriminalforsorgens forudsætninger for at gennemføre konklusionerne fra klimaundersøgelsen, nemlig mere indhold og større kontakt med fangerne, er væsentlig ændret med det her lovforslag og med det tidligere lovforslag, hvor vi altså får flere fanger i de danske fængsler, og hvor ministeren ikke har givet en løsning? Forudsætningerne er ændret, og det er dem, som kriminalforsorgen skal kæmpe mod.

Justitsministeren (Lene Espersen):

Den sidste omgang her er vist under overskriften: Man hører jo det, man vil høre.

Vi tror på, at bl.a. det med den begrænsede aktindsigt vil skabe bedre vilkår i fængslerne. Det vil skabe bedre vilkår for personalet, men også for de svage indsatte. Så det kan vi svare meget kort og præcist på.

Kl. 20.10

Min kommentar om, at man bevægede sig meget langt væk fra lovforslaget, gik på, at jeg lige pludselig skulle til at forholde mig til, hvad jeg ville gøre for at sikre, at der blev iværksat nødvendige initiativer i forhold til klimaundersøgelsen, og der var mit svar – og der er mit svar – at jeg fuldt ud har tillid til kriminalforsorgen. Det har jeg fortsat.

Endelig må jeg sige omkring udgangstilladelser, at når fru Lissa Mathiasen stiller et spørgsmål om, hvor ofte det er blevet misbrugt, hvor mange der f.eks. begår kriminalitet osv., synes jeg da, at det bedst tænkelige ville være, hvis fru Lissa Mathiasen får oversendt de statistikker, der er på området, herunder også en kopi af den bekendtgørelse, som vil foreligge, og som indeholder de nye regler på udgangsområdet. Det vil da være den bedst tænkelige måde, hvorpå fru Lissa Mathiasen så kan deltage i den her diskussion fremover, for jeg synes, det virker, som om man kritiserer og man kritiserer, men når man går ind til benet, forholder man sig jo ikke til, hvad det er for ændringer, der nu administrativt er blevet gennemført, og hvordan forholder man sig rent faktisk til de ændringer?

Vi har fundet det mest rigtigt – og det kan man politisk være enig eller uenig i – at indføre ændringer af udgangstilladelserne i en retning, hvor de bliver begrænset i forhold til i dag, og der har jeg allerede over for fru Elisabeth Arnold redegjort for et par af dem. Men derudover er fru Lissa Mathiasen jo altid velkommen til at spørge til, hvordan reglerne bliver.

Endelig igen til fru Sandy Brinck, der var inde på hele forløbet, der allerede for mange år siden er sat i værk, for så vidt angår det nye fængsel, der skal bygges ude på Enner Mark: Jeg forsøgte bare ydmygt at give udtryk for, at der nu er afsluttet en arkitektkonkurrence, man har nu afsløret, hvordan de nye rammer bliver, og det er da i hvert fald ikke noget, der er sket i den tidligere regerings tid, for det var en arkitektkonkurrence, hvor jeg selv var i Horsens i december måned for at afsløre, hvem vinderen var, og jeg synes faktisk, der er grund til at glæde sig over, at man har fundet frem til en ganske fornuftig løsning.

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Fru Lissa Mathiasen for en kort bemærkning for sidste gang.

(Kort bemærkning).

Lissa Mathiasen (S):

Jeg vil da godt takke justitsministeren for, at det er muligt efter debatten her i dag at få det materiale, som jeg synes det havde været formålstjenligt at have haft her til debatten.

Jeg håber ikke, vi en anden gang skal have en debat her, hvor vi får at vide, at vi kan få materialet efterfølgende, når vi har stået og efterlyst det her. Jeg håber, ministeren vil give det tilsagn,

at vi fremover får hørings svar, og når vi f.eks. som nu har diskuteret udgangstilladelser, ja, så lå materialet der inden. Det var en selvfølgelig tilfælde. Derfor siger jeg tak for, at vi nu kan få det efter, men jeg håber, at vi fremover får det inden debatten i salen.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Den fg. formand (Inge Dahl-Sørensen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 139: Forslag til lov om ændring af retsplejeloven. (Forbedret vidnebeskyttelse).

Af justitsministeren (Lene Espersen).
(Fremsat 27/2 2002).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Birthe Rønn Hornbech (V):

Jeg skal starte med at sige, at vi i Venstre er imod anonyme vidner, men vi er også imod, at alle vidner tvinges til at træde ind i en retssal med et stort navneskilt på, hvor der står, hvad de hedder, og hvor de bor, til oplysning for den tiltalte. Dette for at sige, at justitsministeren jo har gjort ret i at kalde dette lovforslag et lovforslag om forbedret vidnebeskyttelse.

Der har jo bredt sig sådan et udtryk i folkemunde, der hedder anonyme vidner. Det kunne jo lede tanken hen på hemmelig retspleje. Det er jo ikke det, der er tale om med dette forslag og med den foranstaltning, at vidner altså af og til kan slippe for, at den tiltalte får deres identitet at vide. Det, der præcis er tale om her, er, at når der er særlige grunde til det, skal retten kunne bestemme, at den tiltalte ikke kan få at vide, hvem det er, der har afgivet vidneforklaring med hen-